

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA RAČUNALNIŠTVO IN INFORMATIKO
FAKULTETA ZA MATEMATIKO IN FIZIKO

Urh Rozman

**Analiza stanja digitalizacije
slovenskega lovstva**

DIPLOMSKO DELO

INTERDISCIPLINARNI UNIVERZITETNI
ŠTUDIJSKI PROGRAM PRVE STOPNJE
RAČUNALNIŠTVO IN MATEMATIKA

MENTOR: doc. dr. Rok Rupnik

Ljubljana, 2025

To delo je ponujeno pod licenco *Creative Commons Priznanje avtorstva-Deljenje pod enakimi pogoji 2.5 Slovenija* (ali novejšo različico). To pomeni, da se tako besedilo, slike, grafi in druge sestavnine dela kot tudi rezultati diplomskega dela lahko prosto distribuirajo, reproducirajo, uporabljajo, priobčujejo javnosti in predelujejo, pod pogojem, da se jasno in vidno navede avtorja in naslov tega dela in da se v primeru spremembe, preoblikovanja ali uporabe tega dela v svojem delu, lahko distribuira predelava le pod licenco, ki je enaka tej. Podrobnosti licence so dostopne na spletni strani creativecommons.si ali na Inštitutu za intelektualno lastnino, Strelška 1, 1000 Ljubljana.

Izvorna koda diplomskega dela, njeni rezultati in v ta namen razvita programska oprema je ponujena pod licenco GNU General Public License, različica 3 (ali novejša). To pomeni, da se lahko prosto distribuira in/ali predeluje pod njenimi pogoji. Podrobnosti licence so dostopne na spletni strani <http://www.gnu.org/licenses/>.

Besedilo je oblikovano z urejevalnikom besedil L^AT_EX.

Kandidat: Urh Rozman

Naslov: Analiza stanja digitalizacije slovenskega lovstva

Vrsta naloge: Diplomska naloga na univerzitetnem programu prve stopnje
Interdisciplinarni študij računalništva in matematike

Mentor: doc. dr. Rok Rupnik

Opis:

!!ROK RUPNIK Besedilo teme diplomskega dela študent prepiše iz študijskega informacijskega sistema, kamor ga je vnesel mentor. V nekaj stavkih bo opisal, kaj pričakuje od kandidatovega diplomskega dela. Kaj so cilji, kakšne metode naj uporabi, morda bo zapisal tudi ključno literaturo.

Title: Analysis of the current state of digitalization in Slovenian hunting

Description:

!!ROK RUPNIK opis diplome v angleščini

Na tem mestu zapišite, komu se zahvaljujete za pomoč pri izdelavi diplomske naloge oziroma pri vašem študiju nasploh. Pazite, da ne boste koga pozabili. Utegnil vam bo zameriti. Temu se da izogniti tako, da celotno zahvalo izpustite. !!

Svoji dragi Alenčici. !(NE)

Kazalo

Povzetek

Abstract

1 Uvod	1
1.1 Metodologija dela	1
1.2 Struktura diplome	1
2 Lovstvo v Sloveniji	3
2.1 Zgodovina lovstva v Sloveniji	3
2.2 Organiziranost lovstva	11
3 Obstojče stanje informacijskega sistema	15
3.1 IT infrastruktura	15
3.2 Informacijski sistem Lisjak	15
3.3 Aplikacije za pisarniško poslovanje	16
3.4 Ostale aplikacije	17
3.5 Integracija z informacijskimi sistemi drugih deležnikov	17
4 Analiza intervjujev s predstavniki LZS	19
4.1 Načina izvajanja intervjujev	19
4.2 Analiza intervjujev s predsedniki komisij	20
4.3 Analiza intervjujev z vodstvom LZS	22

5 Anketa za ugotavljanje stanja informacijskih sistemov Lo-vskih družin	25
5.1 Zasnova ankete in anketnih vprašanj	25
5.2 Predstavitev in analiza rezultatov ankete	33
6 Zaključek	43
Literatura	45

Seznam uporabljenih kratic

kratica	angleško	slovensko
LZS	Hunting Association of Slovenia	Lovska zveza Slovenije
ZGS	Slovenia Forest Service	Zavod za gozdove Slovenije
IT	Information Technology	informacijska tehnologija
LRS	Socialist Republic of Slovenia	Ljudska republika Slovenija
LD	hunting family	lovska družina
LPN	special purpose state hunting grounds	lovišča s posebnim namenom
OZUL	Regional Association of Hunting Area Managers	območno združenje upravljecev lovišč
LUO	hunting management area	lovskoupravljavsko območje
CIC	International Council for Game and Wildlife Conservation	Mednarodni svet za lovstvo in ohranitev divjadi
RAM	Random Access Memory	bralno-pisalni pomnilnik
LIS	hunting information system	lovski informacijski sistem
SOAP	Simple Object Access Protocol	protokol za preprosto izmenjavo objektov
REST	Representational State Transfer	prenos predstavitev stvarnega stanja
WCF	Windows Communication Foundation	osnova za komunikacijo v Windows okolju
DRO	Slovenian Government Cloud	Državni računalniški oblak
FAQ	Frequently Asked Questions	pogosto zastavljeni vprašanja

Povzetek

Naslov: Analiza stanja digitalizacije slovenskega lovstva

Avtor: Urh Rozman

Diplomsko delo se osredotoča na analizo in predloge za izboljšavo informacijskih sistemov slovenskega lovstva. Opravljeno je analiza trenutnega stanje IT infrastrukture (informacijski sistem Lisjak, aplikacije za pisarniško poslovanje ...) v Lovski zvezi Slovenija in lovskih družinah. Analiza je bila narejena preko ankete namenjene lovskim družinam in intervjujev članstva Lovske zveze Slovenije ter Zavoda za gozdove Slovenije. Prispevki diplome so pridobitev mnenja lovskih družin do raznih možnih izboljšav IT infrastrukture, odkrivanje obstoječih problemov pri komunikaciji med Lovsko zvezo Slovenije, predlogi za izboljšanje povezljivosti in integracijo med različnimi informacijskimi sistemi in med lovskimi organizacijami in zunanjimi izvajalci ter predlogi za razvoj specifičnih IT rešitev, prilagojeni potrebam lovskih družin.

CCA. 100 besed (1) kratek opis obravnavanega problema, (2) kratek opis vašega pristopa za reševanje tega problema in (3) (najbolj uspešen) rezultat ali prispevek diplomske naloge. !!ROK RUPNIK

Ključne besede: digitalizacija, IT, lovstvo.

Abstract !!ROK RUPNIK

Title: Analysis of the state of digitalization of slovenian hunting !!

Author: Urh Rozman

The thesis focuses on the analysis and proposals for the improvement of the information systems of Slovenian hunting. An analysis of the current state of IT infrastructure (the Lisjak information system, office applications, etc.) in the Slovenian Hunting Association and hunting families has been carried out. The analysis was conducted through a survey aimed at hunting families and interviews with members of the Slovenian Hunting Association and the Slovenian Forestry Service. The contributions of the thesis are obtaining opinions from hunting families on various possible improvements to the IT infrastructure, identifying existing communication problems between the Slovenian Hunting Association, proposals for improving connectivity and integration between different information systems and between hunting organizations and external contractors, and proposals for the development of specific IT solutions tailored to the needs of hunting families. !!

Keywords: digitalization, IT, hunting.

Poglavlje 1

Uvod

1.1 Metodologija dela

Za zbiranje podatkov o obstoječem stanju digitalizacije slovenskega lovstva, so bile uporabljene tri metode. To so intervjuji, anketa ter knjižni in interni materiali LZS. Naprej so bili izvedeni intervjuji s predstavniki raznih komisij LZS preko spleta. Temu je sledil pregled internih in javnih materialov od LZS ter javnih književnih materialov. Potem ko je bilo pridobljen pregled stanja digitalizacije, je bila zasnovana anonimna anketa na platformi 1KA [23].

1.2 Struktura diplome

V poglavju Lovstvo v Sloveniji je napisan krajši pregled zgodovine lovstva na Slovenskem, daljši opis pa je na voljo v prilogi. Opisana je tudi trenutna zakonodajna organiziranost lovstva. Poglavlje Obstojče stanje informacijskega sistema poda analizo trenutnega stanja IT infrastrukture, specifična analiza sistema Lisjak in preostalimi aplikacijami, ki so uporabljena v LZS. Naslednje poglavje, Analiza intervjujev s predstavniki LZS, vsebuje informacije o načinu izvajanja intervjujev, ter predstavitev informacij dobljenih iz komisij LZS in njenega vodstva. V poglavju Anketa za ugotavljanje sta-

nja informacijskih sistemov Lovskih družin so razloženi principi s katerimi so bila ustvarjena vprašanja. Vsa vprašanja so obrazložena, rezultati so vizualno prikazani in na koncu je podana analiza rezultatov. V predzadnjem poglavju, Smernice za strategijo digitalizacije, bodo na podlagi pridobljenih informacij napisani predlogi strategije in smernic za izboljšanje in digitalizacijo informacijskih sistemov v lovstvu. V Zaključku bo povzetek glavnih ugotovitev in priporočila za morebitne izboljšava ter zaključne misli.

Poglavlje 2

Lovstvo v Sloveniji

2.1 Zgodovina lovstva v Sloveniji

Lov v Sloveniji sega v mlajši pleistocen, kjer so prvi lovci uporabljali kamnite odkruške. V mezolitiku so udomačili pse in začeli loviti z lokom in puščicami, medtem ko je lov sčasoma postal sekundaren način pridobivanja hrane. Rimljani so lov sprva izvajali peš s kopji in psi ter razvili različne tehnike lova, pri čemer je veljalo, da je divjad nikogaršnja lastnina, zato je lahko lovil vsak.[14] V 6. stoletju, ko so Slovani naselili Slovenijo, je bila zemlja v lasti posameznih družin, lovska pravica pa povezana z zemljiško lastnino. V fevdalizmu je kralj imel lastnino nad divjadjo, medtem ko so plemiči imeli ekskluzivne lovske pravice na določene vrste divjadi, vendar niso smeli oddajati lovišč v zakup neplemenitim osebam. Lovski predpisi so urejali pravice in kazni, pri čemer so bili za kršitve predpisane hude kazni, kot so izgon, pranger ali delo na galeji.[12] Janez Vajkard Valvasor je v drugi polovici 17. stoletja dokumentiral stanje divjadi, gozdov in lova v Sloveniji, kjer so živelji jelenjadi, divji prašiči in zveri, kot so medved, volk in ris, pri čemer so volkovi povzročali škodo kmetom, vključno z napadi na ljudi. S cesarskim patentom iz leta 1849 so lastna lovišča obdržali samo lastniki več kot 115 hektarjev, medtem ko so preostala zemljišča postala občinska lovišča, ki so jih občine dajale v zakup na javnih dražbah, z določenimi pravicami in obveznostmi za

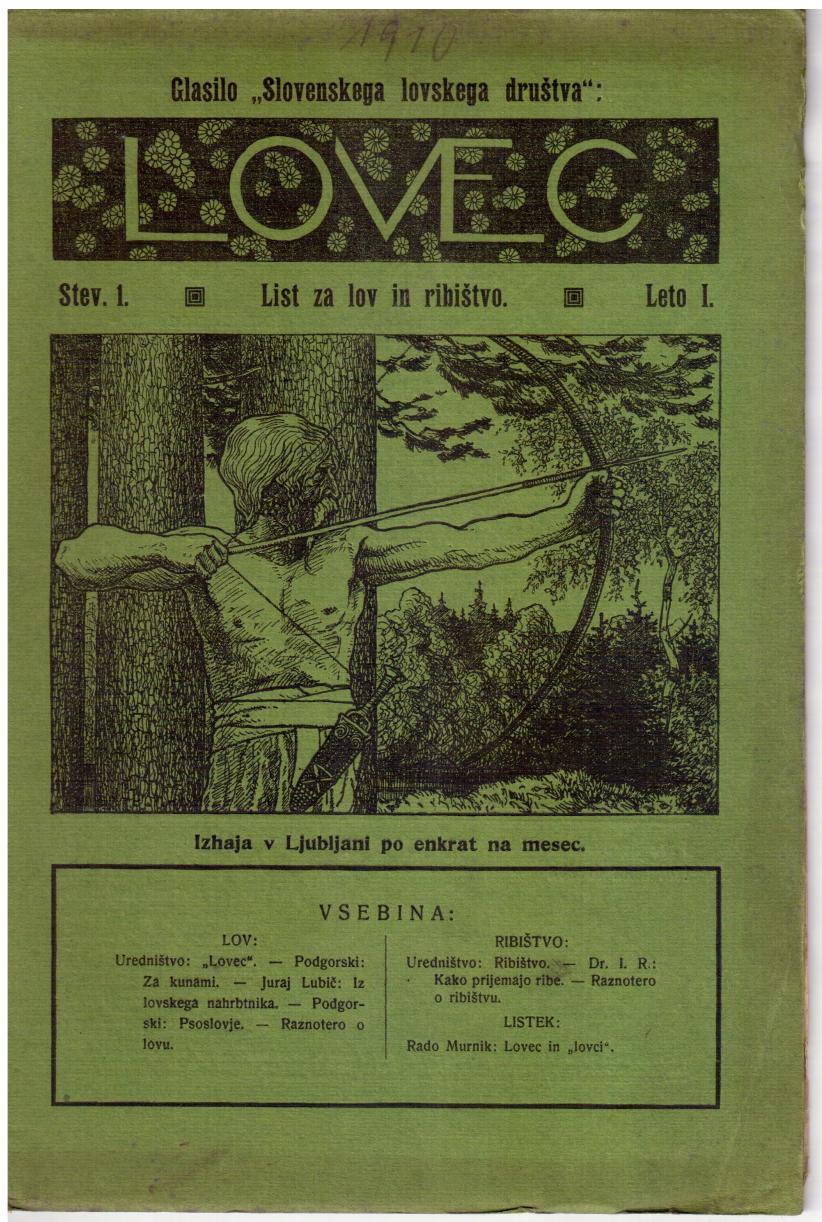
zakupnike. Kranjska postava iz leta 1874 je uvedla lovne dobe in prepovedala lov z zankami ter uvajala lovske karte, ki so lovcem omejile lov na določena območja.[13]

Slika 2.1: Bronasta pasna spona iz Molnika pri Ljubljani (5.stoletje Pr. Kr.) s prizorom psa in lovca [3]

Na dražbah občinskih lovišč so zmagovali bogati posestniki, industrialci, obrtniki in visoki uradniki. Posamezniki, ki so želeli imeti pravico do lova, so se združevali v lovske klube in društva, ki so običajno delovala samo za eno zakupno dobo in bila regulirana z avstrijskim zakonom iz leta 1867. Ta zakon je zahteval prijavo ustanovitve v treh dneh ter posredovanje pravil društva in seznama funkcionarjev. Dr. Ivan Lovrenčič je leta 1907 predlagal ustanovitev organizacije za vse slovenske lovce, ki bi skrbela za izobraževanje lovcev, razvoj kinologije in zaščito narave. Prvi predsednik Slovenskega lovskega kluba je bil ljubljanski župan Ivan Hribar, podpredsednik pa dr. Ivan Lovrenčič. Leta 1910 je začelo izhajati glasilo Lovec, vendar je delovanje društva prekinila prva svetovna vojna.[15]

Po prvi svetovni vojni so v Sloveniji še vedno veljali avstro-ogarski lovski predpisi, kar je povzročilo zmedo zaradi različnih zakonodaj. Razcvet divjega lovstva in pomanjkanje nadzora sta pripeljala do povečanja števila prijavljenega lovsko-varstvenega osebja, pogosto družinskih članov lastnikov lovišč. Slovensko lovsko društvo se je zavzemalo za učinkovito čuvajsko službo in je tudi ponujalo denarne nagrade za ubito škodljivo divjad. Leta 1919 so uvedli

Slika 2.2: Prva naslovnica glasila Lovec iz leta 1910 [2]

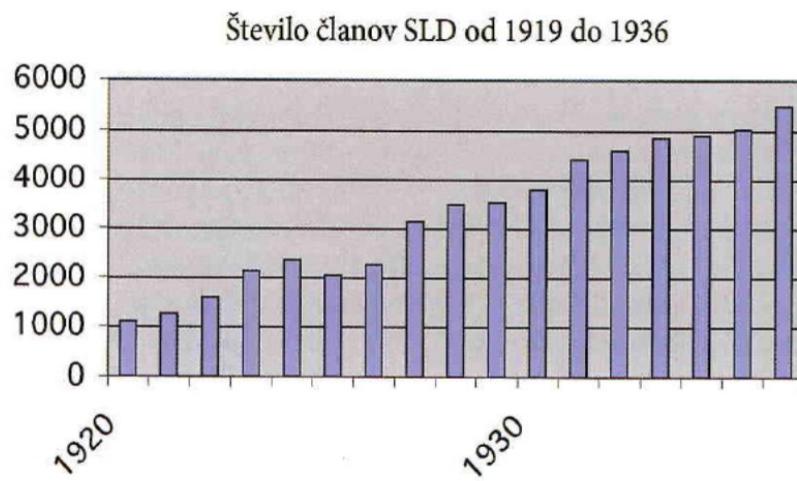
lovske karte za celotno slovensko ozemlje, vendar so se pojavili nesporazumi zaradi različnih lovskih pravil v Ljubljanski in Mariborski oblasti. Leta 1931 so z banovinsko odredbo uskladili zakonodajo na Slovenskem. V medvojnem obdobju je obstajalo nesoglasje med lovci in sadjarji glede zaščite zajca, ki

je sadjarjem povzročal veliko finančne škode. [20]

Slika 2.3: Lovci med vojnama[2]

Med prvo svetovno vojno je veliko članov Slovenskega lovskega društva služilo v vojski. Po vojni so se dolžnosti društva povečale zaradi težav z lovstvom, vključno z opustošenimi lovišči, razdrobljeno zakonodajo in razmahom divjega lovstva. Društvo je začelo ustanavlјati podružnice in organizirati sestanke ter predstavitev, vodil pa ga je odbor s predsednikom, podpredsednikom in petindvajsetimi odborniki. Najvišji organ društva je bil občni zbor, ki je letno odločal o spremembah pravil, poročilih odbora ter volil vodstvo. Mandat odbornikov je bil prvotno enoletni, leta 1926 pa podaljšan na tri leta. Leta 1924 je društvo postalo razdeljeno na ljubljansko in mariborsko sekcijo, leta 1929 pa je bila zaradi uvedbe banovin združena v Dravski banovini in se je posledično lovska zveza poenotila.[21]

Slika 2.4: Graf Članstva SLD [11, str. 138]

Takoj po prvi svetovni vojni je Slovensko lovsko društvo začelo izdajati društveno glasilo Lovec. Le to glasilo je bilo zaradi svoje kvalitete leta 1921 priporočeno izobraževalnim ustanovam. Zaradi finančnih težav in visokih stroškov tiskanja glasila je bilo društvo prisiljeno večkrat povečati članarino. Leta 1922 je v Ljubljani priredilo lovsko razstavo s 421 trofejami, sodelovalo pa je tudi z drugimi društvi. Leta 1930 so se člani društva udeležili mednarodne razstave v Leipzigu, kjer so prejeli tri odlikovanja. Leta 1922 so organizirali prve strelske tekme, ki so postale letni dogodek.[21]

Slika 2.5: Dr. W. Krejčí na strelske mestu [2]

Enotni zakon o lovru iz leta 1935 v Dravski banovini je povezal lovsko pravico z zemljiško lastnino, divjad pa opredelil kot »nikogaršnjo«. Zakon je ohranil delitev na lastna in občinska lovišča, določil minimalno velikost in obveznost lastnikov prevzeti enklave občinskih lovišč. Razdelil je divjad na zaščiteno z lovopustom, nezaščiteno in zverjad. Za lov na nezaščiteno divjad so bile potrebne posebne odobritve, medtem ko so bila lovska društva izključena iz zakupov, ki so lahko trajali do dvajst let.[10] Po uvedbi zakona se je zmanjšalo zanimanje za lov in število legalnih lovcev, kar je povzročilo upad lastnih lovišč ter zmanjšanje zakupnin. Kljub temu se način delovanja društev ni bistveno spremenil.[17]

Med drugo svetovno vojno so okupacijske oblasti zahtevale obvezno oddajo orožja, lov pa so izvajali predvsem vojaki, medtem ko je bil lov od aprila 1942 prepovedan. Leta 1943 in 1944 je na osvobojenem ozemlju začela veljati nova lovska zakonodaja pod vodstvom inž. Franja Sevnika, ki je zagovarjal zakupni sistem zaradi ekonomskega interesa za vzdrževanje lovišč. Pri pripravi povojske zakonodaje so se strinjali, da je lov gospodarsko pomemben in da je hkrati potrebna zaščitev prebivalstva pred škodljivo divjad in zverjad.[19]

Odlok o začasnom izvrševanju lova iz leta 1945 je uvedel potrebo po lovski dovolilnici, medtem ko je varstvena zakonodaja ostala predvojna. Razmišljali so o dolgoročnih rešitvah, kjer bi lovske zadruge postale edini zakupniki lovišč, z omejitvijo na dve lovišči na zadrugo. Državna rezervatna lovišča so bila ustanovljena za šport in reprezentanco, medtem ko so bile razglašene denarne nagrade za pokol volkov, katerih sredstva so prihajala iz iztržka od lovskih dovolilnic. Leta 1946 je bil sprejet nov zakon, ki je lovišča razdelil na državna, državnorezervatna, zadružna in okrajna, ter ločil divjad na zaščiteno in nezaščiteno. Posebna pozornost je bila namenjena zaščiti kmetijskih in gozdnih kultur ter pokončevanju volkov in potepuških psov.[18] Splošni zakon o lovru iz leta 1947 je veljal za celotno območje Federativne ljudske republike Jugoslavije, kjer so divjad obravnavali kot splošno ljudsko premoženje, lov pa kot gospodarsko panogo. Zakon je določal ločitev div-

jadi na zaščiteno in nezaščiteno ter razdelitev lovišč na državna in lovišča lovskih organizacij, pri čemer so le člani lovskih društev smeli loviti. Lovska društva so se združevala v podzveze, zveze ljudskih republik, in vse članice so pripadale Glavni lovski zvezi Jugoslavije.[22]

Leta 1949 je Ljudska republika Slovenija sprejela republiški Zakon o lovru, s katerim je prenehal veljati Splošni zakon o lovru. Divjad je bila razdeljena na veliko in malo ter zaščiteno in nezaščiteno, minister za gozdarstvo pa je določal lovopust za zaščitene vrste in lahko prepovedal lov za določene vrste. Volkove, vrane, srake in kune je bilo možno zastrupljati z dovoljenjem okrajnih ljudskih odborov. Lovišča so bila razdeljena na državna, republiška in lokalna, z obveznostjo vodenja katastrof (kataster - uradni seznam zemljišč s podatki o parcelah [9]) in določanja lovskih čuvajev. Lovske družine so morale izvajati lovske načrte, skrbeti za napredek lovstva in imeti najmanj osem članov, z upoštevanjem pravil lovskega načrta.[16] Leta 1947 se je Zveza lovskih društev preimenovala v Lovski svet Ljudske republike Slovenije, kjer so vodilne pozicije postopoma prevzeli "preverjeni partijski kadri." Lovec je leta 1948 ponovno postal uradno glasilo, a je znanje lovcev ostalo slabo, saj je leta 1951 lovski izpit opravilo le 69% kandidatov. Leta 1954 se je Lovska zveza Ljudske republike Slovenije preimenovala v Republiško lovsko zvezo, ki je obravnavala konflikte na regionalni ravni. Zakon o lovstvu iz leta 1966 je lovstvo opredelil kot športno, gospodarsko in posebno dejavnost, kar je poudarilo potrebo po dolgoročni ohranitvi divjadi.[24]

V času volitev leta 1990 je Lovska zveza Slovenije poudarila svojo nevtralnost in osredotočenost na lovstvo, med desetdnevno vojno pa je sodelovala s Teritorialno obrambo, kar je povečalo število lovcev v vojaških formacijah. Organizacija je pomagala tudi pri diplomatskih aktivnostih, preden je Slovenija postala mednarodno priznana. V obdobju 1990-1995 so lovske organizacije prepovedale lov na volkove in predlagale skrajšane lovske dobe za druge vrste. Leta 1993 so ponovno uvedli občni zbor in odbore ter leta 1998 sprejeli Etični kodeks, ki je določil moralna načela lovcev. Nov Zakon o divjadi in lovstvu iz leta 2004 je poudaril varstvo divjadi in ustanovil lovsko-

Slika 2.6: Naseljevanje muflonov leta 1972 [2]

upravljaljska območja, ki morajo biti večja od 2000 hektarjev, z namenom uravnavanja ravnoesa ekosistema.[25]

2.2 Organiziranost lovstva

Po zakonu so v Republiki Sloveniji edine veljavne lovske organizacije »lovske družine (LD), Lovska zveza Slovenije (LZS), lovišča s posebnim namenom (LPN), javni zavodi ter območno združenje upravljavcev lovišč (OZUL) in lovišč s posebnim namenom, združenih v lovskoupravljkavskem območju (LUO)«[11, str. 64]. Krovna organizacija slovenskih lovcev je Lovska zveza Slovenije (LZS), katere članice so lovske družine, lovška društva in ostale organizacije, ki so povezane z divjadjo in varstvom narave oziroma vseh upravljalcev lovišč. Temeljni cilji organizacije so skrb za etičnost pri lovu, lovsko kinologijo, zagotavljanje demokratičnih odnosov, sodelovanje z državnimi organi ...

Konkretne naloge LZS so ozaveščanje lovcev, izvajanje izpitov za lovce, ukvarjanje z razvojem kinologije, izdajanje lovskih izkaznic in sodelovanje pri znanstvenem delu, povezanem z divjadjo. Svojim članom nudi strokovno in organizacijsko pomoč. LZS se vključuje v mednarodne lovske organizacije,

Slika 2.7: Logo LZS [2]

kot na primer CIC oziroma Mednarodni svet za lovstvo in ohranitev divjadi, ki združuje vse lovske organizacije sveta. Naloge CIC so ohranitev redkih in ogroženih živalskih vrt, spoštovanje globalnega okolja in ustvarjanje partnerskih odnosov lovskih organizacij sosednjih držav. Lovska družina je društvo, čigar člani so lahko lovci ali pa posamezniki, katerih interes je povezan z divjadjo in lovstvom. Po treh letih, ko se je posameznik pridružil lovski družini, je nujno opraviti lovski izpit. Lovske družine upravljamjo z lovišči preko koncesijskih pogodb (koncesija - dovoljenje države tuji trgovski ali industrijski družbi za opravljanje gospodarske dejavnosti na njenem področju [9]). Naloge lovskih družin so: zapis evidenc o uplenjenih in najdenih poginulih živali, ocenjevanje škode zaradi divjadi, zbiranje podatkov o divjadi, izvajanje praktičnega dela lovskega izpita ... Lovišča s posebnim namenom so območja v Republiki Sloveniji, v katerih potekajo specifične naloge s posebnim namenom. Ustanovljena so bila z Uredbo vlade in so : »Triglav Bled, Kozorog Kamnik, Pohorje, Fazan Beltinci, Kompas Peskovci, Prodi Razor,

Jelen, Medved, Snežnik, Kočevska Reka, Žitna gora, Ljubljanski vrh.«[11, str. 65] LPN ustanovi Vlada na predlog ministra zaradi posebnih nalog s področja razvoja populacij divjadi. Poglavitne naloge LPN so ohranjanje celovitosti in biotske raznovrstnosti lovišč ter divjadi vseh vrst, s tem da se upošteva naravno populacijsko razmerje. LPN vsebuje letni načrt, ki določa število odstrela in izgub za posamezne vrste.[1]

»Območno združenje upravljalcev se ustanovi zaradi urejanja in usklajevanja skupnih nalog pri upravljanju z divjadjo.«[11, str. 65]. »Lovskoupravljavsko območje (LOU) je širša velikopovršinska ekološka celota, na kateri živijo populacije ene ali več vrst divjadi ...«[11, str. 66]. LOU je ustvarjen na podlagi ekoloških dejavnikov skupin populacij divjadi, ki živijo na večjem območju. Meje določa Vlada na predlog pristojnega ministrstva, tako da se ne bi populacija delila, cilji LOU pa so ohranitev populacije divjadi ter njihovega okolja.

Slika 2.8: Delni občni zbor LZS za volilni okoliš Koper in Občni zbor LZ Koper [4]

Poglavlje 3

Obstoječe stanje informacijskega sistema

3.1 IT infrastruktura

Za vzdrževanje strojne in programske opreme je LZS najela podjetje Artbit. Eden od obstoječih problemov pri sodelovanju med LZS in tem podjetjem je pomanjkanje izmenjave informacij. Večkrat pride do situacij, ko bi lahko težavo predčasno rešili, vendar izvajalci v podjetju Artbit za to prepozno izvejo. Pojavlja se tudi težave s strojno opremo, saj se dostikrat zgodi, da so nekateri računalniki članov LZS ali lovskih družin zastareli. Starejše strojne opreme se lahko ponovno uporablja, pri pisarniškem delu pa so zaželeni računalniki z vsaj i5 procesorjem in 8 gigabajtov RAM-a.

3.2 Informacijski sistem Lisjak

Na LZS so leta 2003 sprejeli odličitev o vzpostavitvi informacijskega sistema Lisjak. Ta vključuje spletno aplikacijo, zgrajeno po modulih, od katerih so se leta 2005 začeli uporabljati prvi trije moduli, to so članstvo, organizacija in odvzem divjadi. Obstojec sistem (po informaciji internega gradiva LZS iz leta 2022, o predstavitev Lovskega informacijskega sistema (LIS) „Lisjak”)

vsebuje devet modulov (še lovska škoda in objekti, letni načrt lovišča, izobraževanje, kinologija, delo z mladimi, lovska kultura). Za odpravo tehničnih težav je sklenjena pogodba z zunanjim izvajalcem. Strokovne službe LZS, območne lovske zveze, upravljalci lovišč in lovske družine so glavni uporabniki Lisjaka. Dostop do aplikacije je omogočen samo uporabnikom, ki jo potrebujejo za opravljanje svojih nalog (to so starešine, tajniki, informatiki in strokovni tajniki). Obstojecih aktivnih uporabnikov je okrog 1700, zaradi zagotavljanja varnosti pa so obvezne menjave gesla na 6 mesecev. Vsebine modulov so prilagojene spremembam predpisov in pravil, kar omogoča nemoteno delovanje aplikacije.

3.3 Aplikacije za pisarniško poslovanje

Za računovodstvo LZS uporablja storitve podjetja Vasco d.o.o. Ustanovljeno leta 1991, podjetje razvija programsko opremo za trgovino in računovodstvo, s poudarkom na usklajevanju z zakonodajnimi spremembami. Ima 4.000 uporabnikov in ponuja rešitve za manjša in srednje velika podjetja. [vasco]

Za upravljanje z dokumentarnim gradivom v javni upravi LZS uporablja aplikacijo Krpan. Ta je nameščen v Državnem Računalniškem Oblaku (DRO), ki nudi uporabnikom shranjevanje. Vključuje več strojnih in programske komponent in ponuja različne storitve npr. centralno elektronsko pošto, hranjenje dokumentov in varnostno kopiranje.[5] Krpan uporablja centralne šiffrante, kar zagotavlja varnost in učinkovitost upravljanja z dokumenti. Preko vmesnikov SOAP, REST ali WCF podpira povezave z drugimi informacijskimi sistemi. Za Krpan veljajo zelo specifične zahteve, saj se vsak uporabnik sistema priključi vladnemu omrežju.[7] V praksi to pomeni, da je potrebno imeti posebno fizično izolirano povezavo do tega omrežja. S strani LZS so tudi pomisleki o Krpanu, saj je sistem preveč neprilagodljiv. Za določene postopke je potrebno preveč korakov, zato bi bil bolj primeren enostavnejši sistem.

Za elektronsko poštvo se uporablja Microsoft 365, ki je nadomestil lastni

poštni server LZS. Velika prednost Microsoft 365 je, da za organizacije, ki pridobijo licenco nevladne organizacije, na voljo brezplačnih 300 e-poštnih računov. Zunanjim oblikovalcem in lektorjem člani LZS prek elektronske pošte pošiljajo vsebine za glasilo Lovec.

LZS je lastnik Windows strežnika, ki je pred kratkim prešel na virtuelno okolje. Strežnik je ključnega pomena za posredovanje različnih datotek, predvsem za glasilo Lovec. Na strežniku je shranjenih skoraj dva terabajta slik.

3.4 Ostale aplikacije

LZS ima adremo (seznam z naslovi, telefonskimi številkami stalnih prejemnikov pošte, sporočil [9]), s katero spremlja svoje naročnike na revijo. Iz letnega poročila LZS za leto 2022 izvemo, da je članov lovskih družin okoli 20.000, zato Excel ni najbolj praktičen.

3.5 Integracija z informacijskimi sistemi drugih deležnikov

Z Zavodom za gozdove Slovenije (ZGS), ki organizirajo LPN (lovišča s posebnim namenom), LZS deli podatke o divjadi posameznih lovskih družin. Podatke pošiljajo v Excel formatu, ostale pa črpa ZGS iz lovišč za posebne namene preko svojih sistemov. Ti pa so zastareli. Pri ZGS poteka projekt e-gozdarstvo, ki ima za glavno nalogo digitalizacijo vseh področijih gozdarstva, vključno z lovstvom.

Poglavlje 4

Analiza intervjujev s predstavniki LZS

Sestanki so potekali od vključno 17. 5. 2024 do vključno 30. 8. 2024. Pogovarjali smo se s člani LZS, ki so povezani z delovanjem informacijskega sistema ali pa bi njihovo področje dela lahko bilo izboljšano z uvedbo informacijskih postopkov. Intervjuje smo izvedli z naslednjimi člani LZS: s predsednikom Komisije za lovska odlikovanja in priznanja, s predsednikom Komisije za lovsko čuvajsko službo, predsednico Komisije za mlade in lovstvo, s predsednikom Komisije za lovsko kinologijo, z zunanjim izvajalcem za IT, s predstnikom Zavoda za gozdove Slovenije, s predstavnikom Komisije za izobraževanje in s predsednikom Lovske zveze Slovenije.

4.1 Načina izvajanja intervjujev

Intervjuji so potekali preko Microsoft Teamsov zaradi več razlogov. Člani LZS so lahko izbrali najbolj ustrezni termin, prevoz ni bil potreben in možno je bilo snemanje sestankov. Ker so bili sestanki posneti, ni bilo treba upočasnititi pogovora zaradi izdelave zapiskov. V povprečju so intervjuji trajali 30 minut. Vsakemu sogovorniku je bil pred sestankom posredovan sklop točk, tako da so bili seznanjeni s tematiko pogovora in da so se na intervju lahko vnaprej

pripravili.

Struktura pogovora je bila orientirana na naslednje točke:

1. Predstavitev komisije
2. Opis obstoječega stanja digitalizacije pri delovanju komisije
3. Opis problemov pri delovanju komisije
4. Priporočila za izboljšavo delovanja komisije v zvezi z digitalizacijo

Najprej je vsak intervjuvanec na kratko predstavil področje komisije, njene naloge in odgovornosti. Opisano je bilo področje delovanje komisije, vsebina njihovega dela in strokovno znanje, ki je potrebno za delovanje komisije. Pri opisu stanja digitalizacije je bil pogovor usmerjen k načinu izvajanja sestankov in urejanju datotek različnih komisij LZS. Zanimalo nas je, če sestanki kadarkoli potekajo na daljavo in če, preko katerih kanalov. Zanimala nas je organiziranost datotek, ki jih pri svojem delu uporabljajo, kako so formulirane, izpolnjene in shranjene, in če je kakršen koli del procesa avtomatiziran. V procesu opisanja stanja so člani LZS pogosto takoj prešli na naslednjo točko pogovora in opisali probleme, ki nastanejo pri postopku delovanja komisij. Na koncu smo skupaj oblikovali predloge o izboljšavi delovanja komisij z digitalizacijo.

4.2 Analiza intervjujev s predsedniki komisij

Prva pogosta opazka v intervjujih je bila, da ni usklajenega načina za izvajanje sestankov. Nekatere komisije izvajajo sestanke samo v živo zaradi različnih razlogov in ne na daljavo. Eden od razlogov za to je usklajevanje vseh prisotnih na sestankih, saj nekateri starejši člani slabše razumejo digitalno tehnologijo in velikokrat prihaja do težav z uporabo aplikacij za sestanke na daljavo. Problem teh sestankov je tudi, da sam sestanek traja dlje časa, saj komunikacija ni takojšnja ozioroma prihaja do govorjenja drug čez drugega. Še eno nasprotovanje sestankom prek spleta je, da odpade druženje

po sestankih, kar pa članom komisij veliko pomeni. In zato ima večina članov LZS preferenco za srečanja v živo. Tiste komisije, ki uporabljajo sestanke na daljavo pa omenjajo prihranke v času, saj so člani sestankov geografsko zelo oddaljeni drug od drugega. To je možno pri rednih sejah, kjer je število prisotnih na sestanku manjše in kjer vsi udeleženci znajo uporabljati platforme za videokonference.

Sistem Lisjak je zelo pomemben za izvajanje dela večine komisij znotraj LZS. Je platforma, preko katere se vnašajo prijave za kandidate za razna odlikovanja, za podelitev odlikovanj članom lovskih družin, shranjevanje posnetkov predstavitev in predavanj za izobraževanje lovskih čuvajev . . . Lisjak uporablja komisije bolj kot podatkovno bazo, iz katere jemljejo podatke in jih nato sami preurejajo. Večina intervjuvancev je zato priporočila razne možne izboljšave za Lisjaka, ki slonijo na ideji, da bi Lisjak že sam avtomatsko preurejal podatke ali pa da se podatki standardizirajo preden se vnesejo v Lisjak. Eden od takih primerov so prijave kandidatov za odlikovanja. Prijave morajo biti napisane po pravilniku, nato pa so ročno preverjene in ocenjene. Če bi Lisjak avtomatično zavrnil nepravilne prijave, ne bi bilo treba preverjati vse prijave ročno in bi se komisija lahko osredotočila na ocenjevanje prijav. Naslednji predlog je, da postane pisanje poročil lovskih čuvajev podobno izpolnjevanju podatkovnih baz na Lisjaku. Obstojče metode za pisanja poročil so zelo različne, nekateri pišejo še ročno (analogno), drugi pa uporabljajo Microsoft Word. Možna rešitev, ki je bila omenjena, je avdio posnetek, ki ga nato program pretvori v besedilo. Zadnji predlog o Lisjaku, ki je bil omenjen, je ustvarjenje foruma za vsa območja LZS in seznam FAQ oziroma pogosto zastavljena vprašanja na Lisjaku. To bi bistveno pomagalo pri zmanjšanju vprašanj, ki jih dobi LZS ter služilo kot kratka predstavitev LZS in njenega delovanja.

Slika 4.1: Logo od lovskega informacijskega sistema Lisjak [8]

4.3 Analiza intervjujev z vodstvom LZS

Vodstvo LZS je kot enega večjih problemov pri delovanju organizacije omenilo pomanjkanje komunikacije med člani LZS in člani lovskih družin. Na Lisjaku ni ažuriranih elektronskih naslovov za posamezne lovske družine in drugih kontaktnih podatkov. Predlog, ki je bil postavljen za rešitev te dileme je, da bi bila ustvarjena domena lzs.si za elektronsko pošto, kjer bi vsaka lovska družina imela svoj naslov.

Velika težava pri delu LZS je tudi pomanjkanje arhiviranja podatkov pri nekaterih lovskih družinah. Postopek arhiviranja ni enoten, zato je v nekaterih primerih nemogoče ali izredno težko priti do zaželenih podatkov. Znotraj LZS je uporabljen vladni arhivski sistem Krpan. Sistem zagotavlja varen zajem in upravljanje digitalnega gradiva ter podpira različne upravne funkcionalnosti s prijaznim uporabniškim vmesnikom.^[7] Sistem je dober za arhiviranje in iskanje datotek, omenjena pa je bila časovna zahtevnost za izpolnjevanje nekaterih uradnih dokumentov (npr. potrdil). Možno je namreč, da je za izpolnenje določene datoteke potrebno več oseb. To pomeni, da se lahko postopek zaustavi ali zavleče zaradi ene osebe.

Poudarek pogovora je bil tudi o pomanjkanju informiranja javnosti o dogajanju v lovskih družinah. Če javnost ni seznanjena in osveščena o tem kdo so člani organizacije in kaj so njihovi cilji, bodo lovske družine v javnosti slabo sprejete. Brez informacijske kulture pa ni relevantnih informacij o delu lovskih družin, to pa pomeni, da je težje zagovarjati v javnosti, da so zaupanja vredne organizacije. Informacije morajo biti pristne, verodostojne in pridobljene v realnem času. Le s takšnimi podatki je možno izboljšati postopke delovanja lovskih družin na področju informatike. Potrebna bi bila pravna določba o potrebnosti zbiranja podatkov na relevantnih področjih, nato izobraževanje tajnikov in starešin lovskih družin, da postane zbiranje podatkov učinkovite za potrebe LZS in javnosti. V intervjujih so bili posebej omenjeni tajniki, kot najbolj ključni členi lovskih družin, na področju izobraževanja, saj se oni najbolj ukvarjajo z zbiranjem, urejanjem in filtriranjem podatkov lovskih družin.

Splošen problem pri izobraževanju odgovornih članov lovskih družin, ki je bil omenjen pri pogovorih, je način prikaza uporabnosti informatike. Odlični informacijski sistem je sam po sebi neuporaben, če se člani lovskih družin ne zavedajo ciljev in vrednosti informatike. Rečeno je bilo, da morajo biti prikazane otipljive vrednosti, ki so lahko pridobljene, s tem ko se začne sistematizirano zbiranje podatkov. Način spremembe kulture lovskih družin o informatiki, se je delno že začelo s prihodom mlajših oseb v organizacije in s povečanjem izobrazbe sedanjih članov.

Obstoječi prihodek mnogih lovskih družin prihajajo od prodaje trofej. Vodstvo razmišlja o potencialnih novih ali dodatnih storitvah, ki bi razširilo delovanje lovskih družin. Eden od takih predlogov je bila možnost fotografinanja med lovom. S tako uporabo informacijskega sistema, bi bila lahko zgrajena podatkovna baza kot osnova za analizo trga, kar bi omogočilo fokusirane storitve in povečanje dobičkov.

Slika 4.2: Fotolov LD Grosuplje [6]

Poglavlje 5

Anketa za ugotavljanje stanja informacijskih sistemov Lovskih družin

5.1 Zasnova ankete in anketnih vprašanj

Anketna vprašanja so bila zasnovana na spletni strani 1KA, anketiranje pa je potekalo preko spletja. Razvija jo Center za družboslovno informatiko na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani. 1KA je odprtokodna aplikacija, katere osnovno vodilo je minimiziranje števila klikov. [23]

Vprašanja so bila vezana na mnenja lovskih družin kot organizacij. Zaželjeno je bilo, da bi za vsako lovsko družino bila izpolnjena natanko ena anketa, da se podatki ne bi podvajali. Pri izdelavi ankete so bila upoštevana določena načela. Prvič, anketa ne sme trajati dlje kot 5 minut, saj je zaželjeno učinkovito, hitro izpolnjevanje. Poleg tega je cilj, da bi čim bolj zmanjšali število anketirancev, ki ne dokončajo ankete. Drugič, pri vprašanjih, kjer anketiranci izražajo svoja mnenja (za ali proti), ni podana nevtralna možnost, saj je zaželjeno, da se anketiranci maksimalno opredelijo za eno ali drugo možnost. Tretjič, vprašanja morajo biti oblikovana na način, ki je razumljiv in jasen tudi tistim, ki nimajo poglobljenega znanja o IT zadevah.

5.1.1 Vprašanja o spletnih straneh lovskih družin

*Ali ima vaša lovska družina spletne stran?

- Da
- Ne
- Smo v postopku izdelave spletne strani

Slika 5.1: Prvo vprašanje o spletnih straneh lovskih družin

*Kdaj ste nazadnje posodobili spletno stran? Izberite najbolj primeren odgovor.

- V zadnjih 3 mesecih
- V zadnjih 6 mesecih
- V zadnjem letu
- V zadnjih 2 letih
- Več kot 2 leti
- Spletna stran ni bila nikoli posodobljena

Slika 5.2: Prvo pogojno vprašanje

V prvem vprašanju nas zanima, koliko lovskih družin sploh ima spletno stran. Če je anketiranec odgovoril, da ima njegova lovska družina spletno stran, se pojavi drugo prikazano vprašanje, ki sprašuje, kako pogosto so spletne strani posodobljene. S tem pridobimo bolj podrobne informacije o tem, kako pogosto se lovski družini ukvarjajo s svojimi spletnimi strani.

Pri drugem splošnem vprašanju, ki ga anketiranec dobi v vsakem primeru (ni pogojeno z odgovori prejšnjih vprašanj), je zaželeno pridobiti mnenje o pripravljenosti uporabe aplikacije za pomoč pri delovanju lovskе družine. Z odgovorom "Da" in če so pri prvem splošnem vprašanju anketiranci odgovorili, da imajo spletno stran oziroma da so v postopku izdelave spletne strani,

*Ali bi bilo po vašem mnenju dobro, da bi lovska družina imela (spletno) aplikacijo za podporo delovanja lovske družine?

- Da
 Ne

Slika 5.3: Drugo splošno vprašanje o spletnih straneh lovskih družin

*Ali bi bili pripravljeni preiti na uporabo nove spletne strani, ki bi direktno uporabljala nekatere podatke iz aplikacije za podporo delovanja lovske družine?

Pojasnilo: Nova spletna stran bi uporabljala podatke, ki jih boste vnašali in spremenjali v vaši aplikaciji za podporo delovanja lovskih družin in vam na ta način ne bo treba posodabljati tistih podatkov na spletni strani.

- Da
 Ne

Slika 5.4: Drugo pogojno vprašanje

se pojavi drugo pogojno vprašanje. Preverja le pripravljenost predstavnikov lovskih družin, da bi omenjena aplikacija uporabljala njihove podatke.

5.1.2 Vprašanja o izvajanju sestankov in izobraževanja na daljavo

Iz prvega vprašanja dobimo informacije o tem, kako pogosti so sestanki na daljavo v lovskih družinah. Če anketiranec ne odgovori z ”Nikoli”, se pojavi drugo vprašanje, ki sprašuje o aplikacijah, s katerimi izvajajo sestanke. V obratnem primeru pa se pojavi tretje prikazano vprašanje, ki sprašuje anketirance, ali bi spremenili svoje navade za izvajanje sestankov na daljavo, če bi za to poskrbela LZS.

* Kako pogosto izvajate sestanke na daljavo preko spleta (Zoom, MS Teams)? Izberite najbolj primeren odgovor.

- Nikoli
- Nekajkrat letno
- Enkrat mesečno
- Enkrat na teden
- Večkrat na teden

Slika 5.5: Osnovno, prvo vprašanje

* Kaj uporabljate za sestanke na daljavo?

Možnih je več odgovorov

- Microsoft Teams
- Zoom
- Drugo:

Slika 5.6: Pogojno drugo vprašanje

* Ali bi izvajali sestanke na daljavo v primeru, če bi Lovska zveza Slovenije za vašo lovsko družino poskrbela za to možnost?

- Da
- Ne

Slika 5.7: Pogojno tretje vprašanje

5.1.3 Vprašanja o Lisjaku

Vsa tri vprašanja se pojavijo vsem izpolnjevalcem ankete, ne glede na prejšnje odgovore. S prvim vprašanjem dobimo konkretni odgovor, kateri funkcionar v lovski družini uporablja sistem Lisjak. Drugo vprašanje nam da splošno mnenje anketirancev o Lisjaku. Tretje vprašanje pa dobi informacijo, kakšna je želja lovskih družin o specifičnih problemih, s katerimi se lovske družine soočajo. To vprašanje je bilo ustvarjeno na podlagi pogоворов s člani LZS in ZGS. Po upokojitvi lovca ali po izteku orožnega lista mora namreč lovaska

* Kdo v lovski družini uporablja aplikacijo Lisjak?

Možnih je več odgovorov

- Starešina
- Pomočnik/namestnik starešine
- Gospodar
- Pomočnik/namestnik gospodarja
- Tajnik
- Informatik
- Ostali:

Slika 5.8: Prvo vprašanje

* Kakšno je splošno mnenje v lovski družini o aplikaciji Lisjak?

- Zelo pozitivno
- Pozitivno
- Negativno
- Zelo negativno

Slika 5.9: Drugo vprašanje

*Ali bi bilo po vašem mnenju koristno, da bi aplikacija Lisjak predčasno poslala lovski družini opozorilo o izteku veljavnosti orožnega lista, izteku veljavnosti imenovanja lovskega čuvaja in izteku veljavnosti pregledniškega tečaja za pregled trupa divjadi za posamezne člane lovске družine.

- Zelo koristno
- Koristno
- Nekoristno
- Zelo nekoristno

Slika 5.10: Tretje vprašanje glede sistema Lisjak

družina poročati lokalni upravni enoti. V primeru, da lovska družina ne poroča lokalni upravni enoti, so v zakonu določene denarne kazni, zato bi bilo uporabno, da bi Lisjak lovске družine vnaprej opozoril na iztek veljavnosti

posameznega orožnega lista.

*Ali bi bilo po vašem mnenju koristno, da bi aplikacija Lisjak opozorila na nepravilno prijavo za odlikovanja?
Pogosto se namreč dogaja, da so podatki nepopolni, kar otežuje postopke.

- Zelo koristno
- Koristno
- Nekoristno
- Zelo nekoristno

Slika 5.11: Četrto vprašanje

*Katere podatke v aplikaciji Lisjak pogrešate in bi jih bilo po vašem mnenju Lisjak moral imeti?
Če napišete več odgovorov, jih ločujte z vejico.

- Ne vem

Slika 5.12: Peto vprašanje

S članom Komisije za priznanja in odlikovanja smo se pogovarjali o tem, da morajo v komisiji ročno preverjati prijave za odlikovanja. To bi bilo možno poenostaviti s tem, da bi Lisjak sam opozoril vnašalca prijave na napake. Četrto vprašanje zato sprašuje lovskie družine, če bi jim bila taka spremembra koristna. Peto vprašanje je namenjeno raznim predlogom lovskih družin za dodatne informacije v sistemu Lisjak.

5.1.4 Ostala vprašanja

* Ali bi bilo po vašem mnenju koristno, da bi imeli lovski čuvaji aplikacijo za izdelavo poročil?

- Zelo koristno
- Koristno
- Nekoristno
- Zelo nekoristno

Slika 5.13: Vprašanje za čuvajsko aplikacijo

* Ali bi bilo po vašem mnenju dobro, da bi lovci imeli možnost za izobraževanje na daljavo?

- Da
- Ne

Slika 5.14: Vprašanje o lovskem izobraževanju na daljavo

* Katere ključne funkcionalnosti bi po vašem mnenju morala imeti mobilna aplikacija za lovce:

Izberite funkcionalnosti, ki menite da so pomembne

- Rezervacija prež
- Označitev zasedenosti in sprostitev zasedenosti prež
- Prikaz trenutne lokacije lovca v lovišču
- Prikaz QR kode od lovske izkaznice
- Vnos osnovnih podatkov o uplenu
- Prikaz zasedenosti prež na zemljevidu
- Vodenje dnevnika lovskega pripravnika
- Dodatna zaželjena funkcionalnost:

Slika 5.15: Zaželene funkcije mobilne aplikacije za lovce

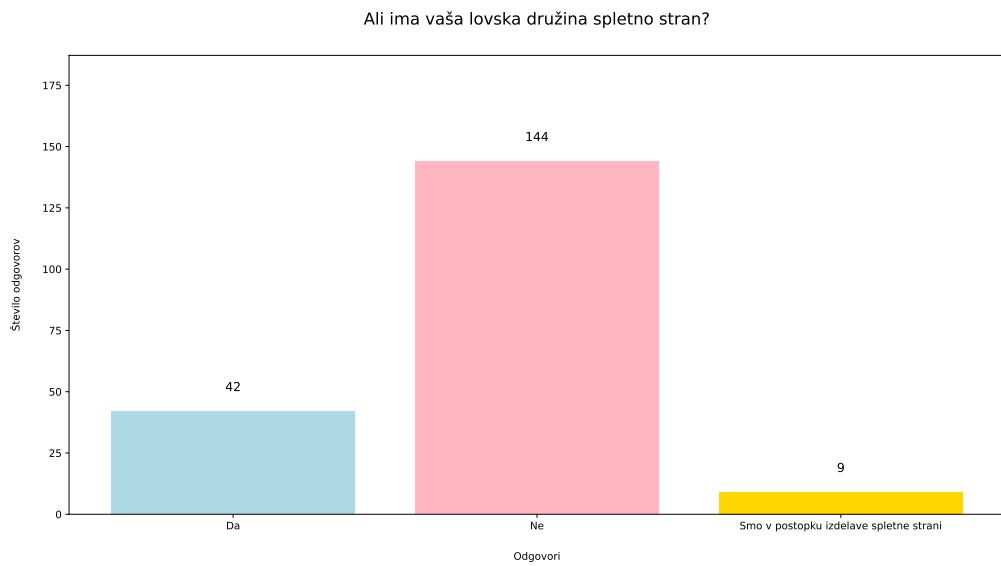
V prvem vprašanju smo dobili informacije lovskih družin, ali bi bila aplikacija za izdelavo poročil koristna pri delu lovskih čuvajev. Pri drugem pa pridobimo mnenje o izobraževanju lovcev na daljavo. Zadnje vprašanje ankete je spraševalo anketirance, katere funkcionalnosti mobilne aplikacije za

lovce so zaželene. Bila je tudi dana opcija za dodatne funkcionalnosti, kjer lahko osebe lovskih družin dajo svoje predloge.

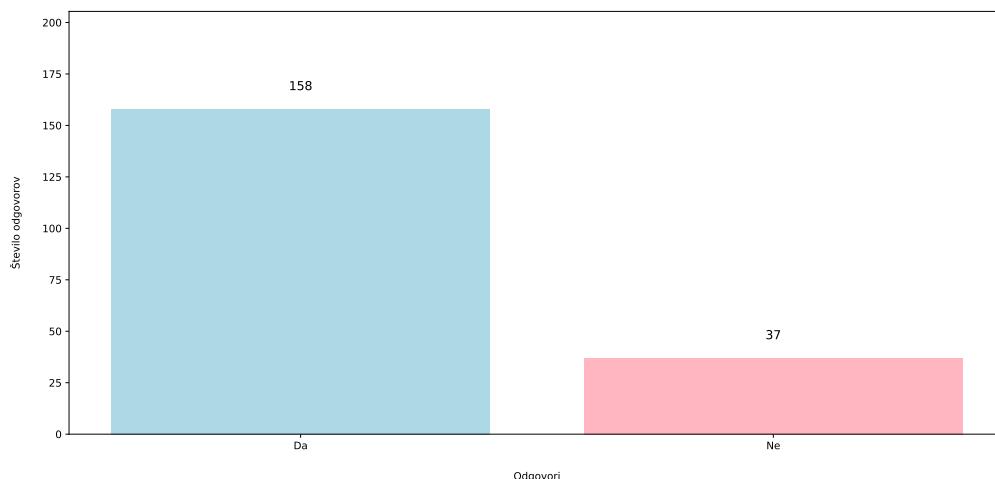
5.2 Predstavitev in analiza rezultatov ankete

Na anketo je odgovorilo 195 predstavnikov lovskih družin, od katerih je 187 končalo anketo (96%). Anketa je trajala od 27. 8. 2024 do 10. 11. 2024 in anketiranci so izpolnili več kot polovico izpolnjenih anket v prvem dnevu. Večina je izpolnila anketo preko računalnika (64%) ostali pa preko telefona (36%).

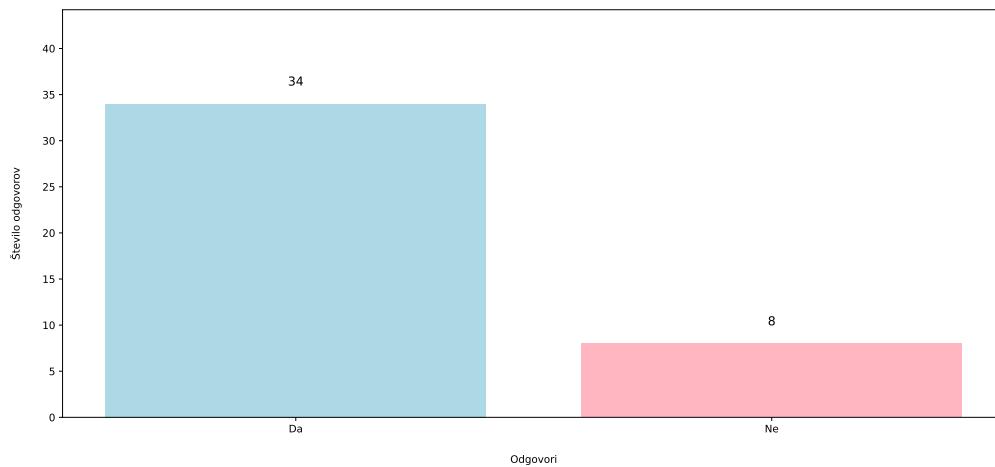
5.2.1 Rezultati vprašanj o spletnih straneh lovskih družin

Ali bi bilo po vašem mnenju dobro, da bi lovška družina imela (spletno) aplikacijo za podporo delovanja lovške družine?

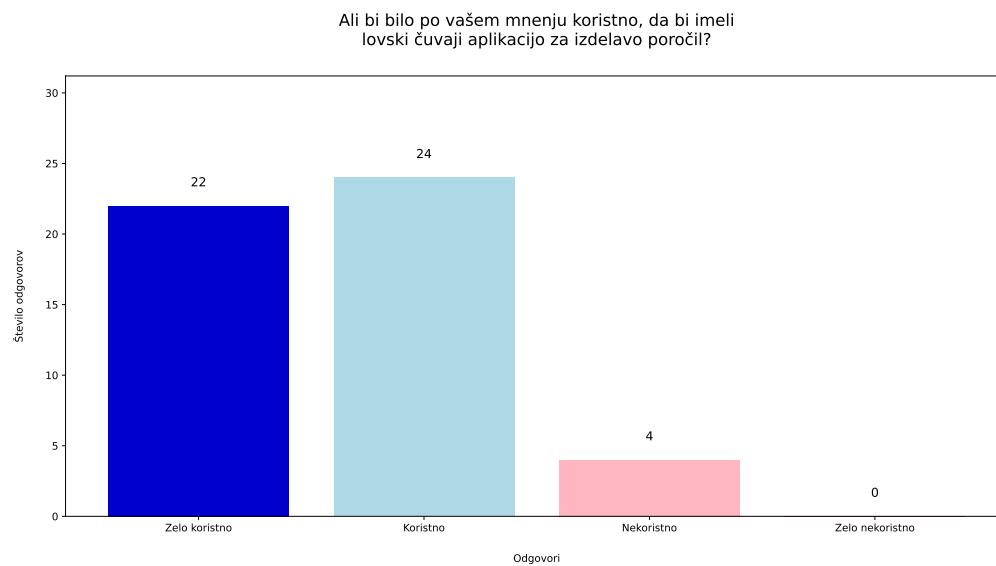

Ali bi bili pripravljeni preiti na uporabo nove spletnne strani, ki bi direktno uporabljala nekatere podatke iz aplikacije za podporo delovanja lovške družine?

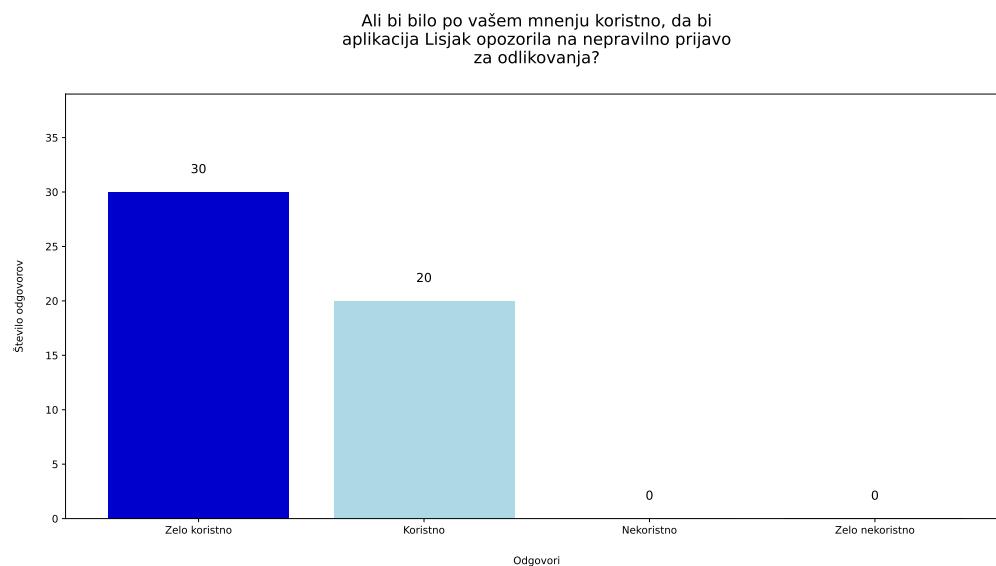

Večina lovskih družin nima svojih spletnih strani (74%), tiste ki jih pa imajo, jih pa večina vsaj letno posodablja. Veliko anketirancev je trdilo, da bi bila aplikacija za podporo delovanja lovške družine dobra ideja in večina, ki lovskih družin, ki ima trenutno spletno stran, bi bila pripravljena preiti na uporabo nove spletne strani.

Anketiranci, ki imajo spletno stran v povprečju bolj podpirajo ustvarjanje novih aplikacij ter posodobitve Lisjaka.

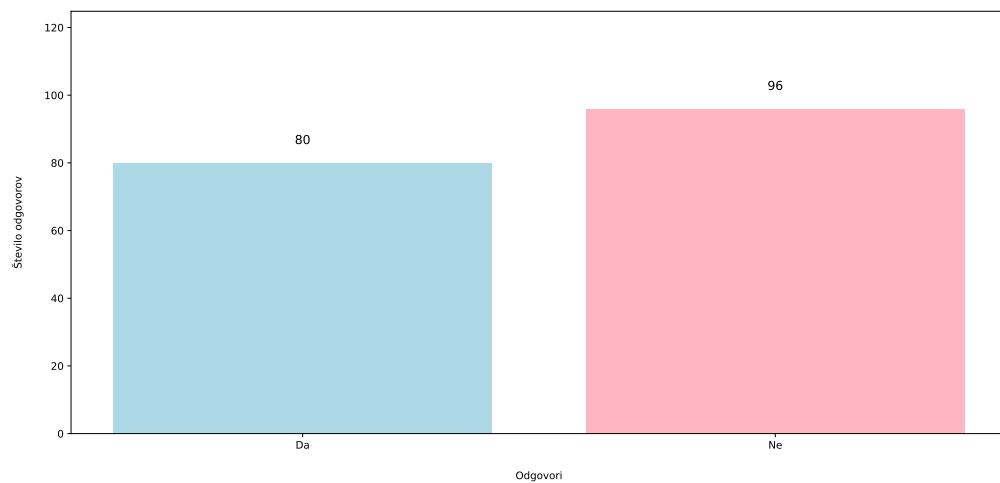
Slika 5.16: Odgovor anketirancev, katere lovska družina ima spletno stran

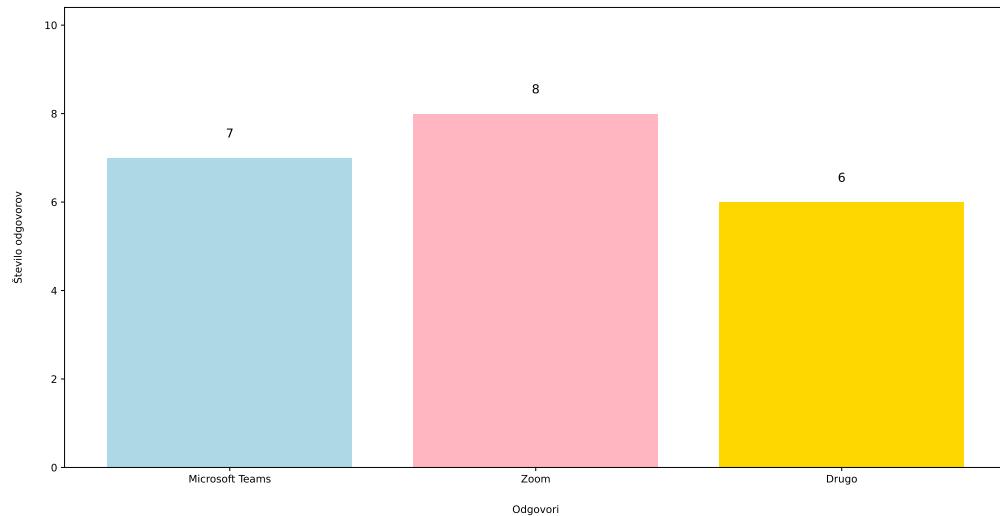
Slika 5.17: Odgovor anketirancev, katere lovska družina ima spletno stran

5.2.2 Rezultati vprašanj o izvajanju sestankov in izobraževanja na daljavo

Ali bi izvajali sestanke na daljavo v primeru, če bi Lovska zveza Slovenije za vašo lovsko družino poskrbela za to možnost?

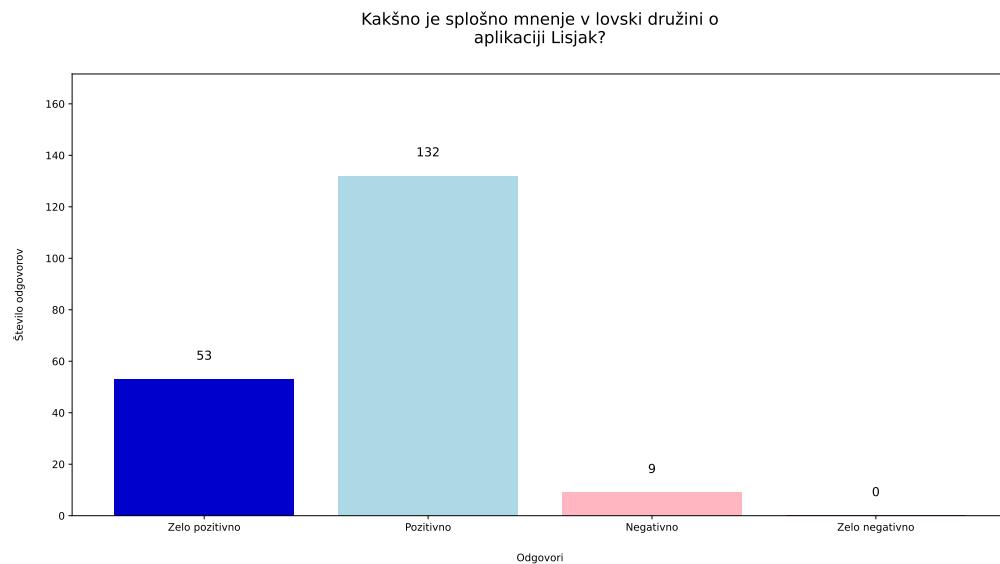
Kaj uporabljate za sestanke na daljavo?

Velika večina vprašanih je odgovorila, da nikoli ne izvaja sestanke na daljavo. Tisti redki, ki pa jih nekajkrat na leto izvajajo preko spleta, pa večinoma

uporabljajo Zoom, Microsoft Teams, po elektronsko pošto in sestanke preko mobitela. To je najverjetneje zato, ker ni potrebe, saj člani lovskih družin niso zelo fizično oddaljeni. Večina (četudi ne tako velika) tistih ki so odgovorili, da nikoli ne izvajajo sestanke preko spleta je tudi menila, da ne bi izvajala sestankov na daljavo, če bi LZS poskrbela za to možnost. Odgovori za ponudbo za sestanke na daljavo preko LZS je pa bolj mešan. To je lahko interpretirano tako, da je največji problem izvajanja sestankov preko spleta usklajenost posameznih članov sestanka. Najverjetneje so pogosti problemi kot so slaba internetna povezava, nezdružljivost programske opreme in varnost razlog, da je bolj priročno, da se člani lovskih družin srečajo v živo. Vsi anketiranci, ki so rekli, da nikoli ne izvajajo sestankov preko spleta, tudi ne bi izvajali sestankov, če bi za to možnost poskrbela LZS.

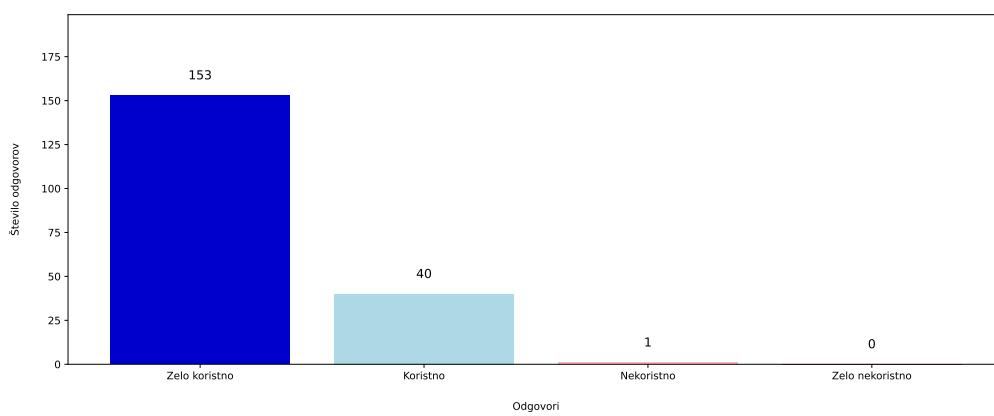
5.2.3 Rezultati vprašanj o Lisjaku

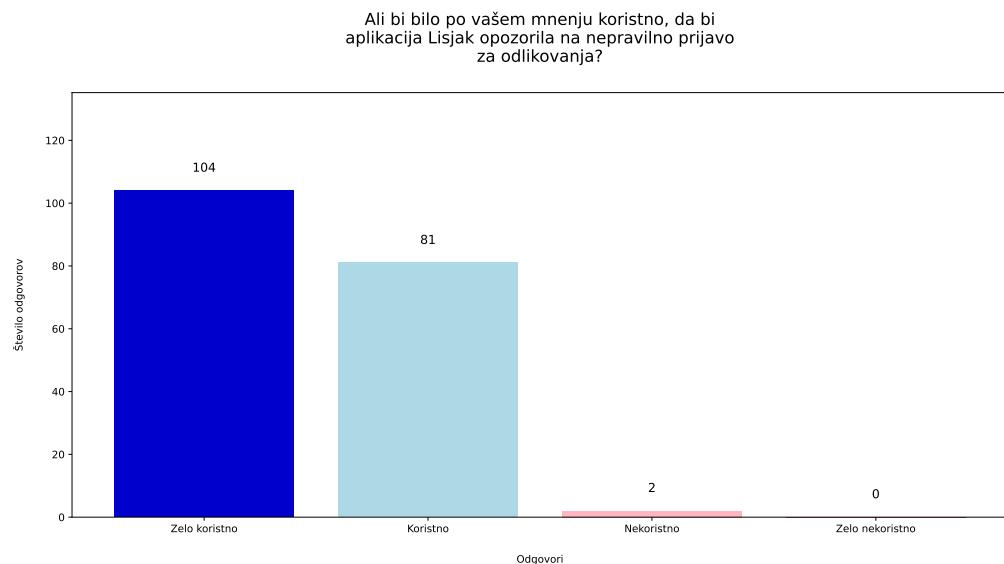

Velika večina (94%) anketirancev ima vsaj pozitivno splošno mnenje o Lisjaku, negativno mnenje ima le manjšina. Lovski informacijski sistem deluje že skoraj dvajset let, zato je večina članov lovskih družin spoznani z njim in

je navajena na delovanje. Lisjak najbolj uporablja tajniki (84% vseh anketirancev), starešina (80%), gospodar (68%) in informatik (49%) lovske družine, pomočniki so manj omenjeni, saj najverjetneje take vloge niso prisotne pri vseh lovskih družinah. Rezultat je seveda tudi smiseln, saj je tajništvo lovskih družin tisto, ki je zadolženo z zapiski ter uradnimi procesi. Poleg vlog, ki uporabljajo Lisjak, ki so bile na voljo v anketi, je bil omenjena pogosto tudi kinolog.

Ali bi bilo po vašem mnenju koristno, da bi aplikacija Lisjak predčasno poslala lovski družini opozorilo o izteku veljavnosti orožnega lista, izteku veljavnosti imenovanja lovskega čuvaja in izteku veljavnosti pregledniškega tečaja za pregled trupa divjadi za posamezne člane lovske družine?

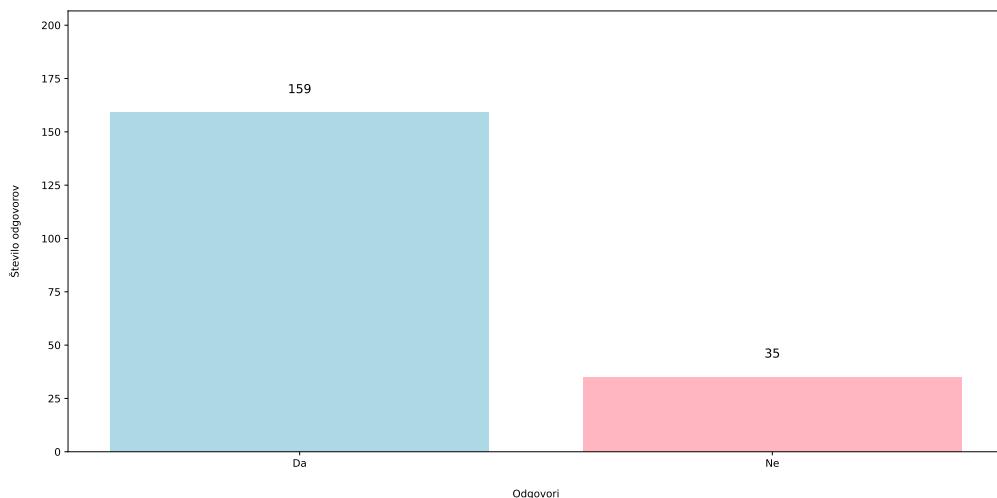

Pri vprašanjih za predloge izboljšav Lisjaka so bili odgovori izredno pozitivni. Za predčasno opozorilo o izteku veljavnosti orožnega lista je le en anketiranec odgovoril, da je nekoristno, za dodajanje opozorila za odlikovanja pa le dva. Iz rezultatov je možno razbrati, da je nadgradnja Lisjaka zelo dobrodošla, saj ni potrebe po prilaganju članov lovskih družin na novo programsko opremo.

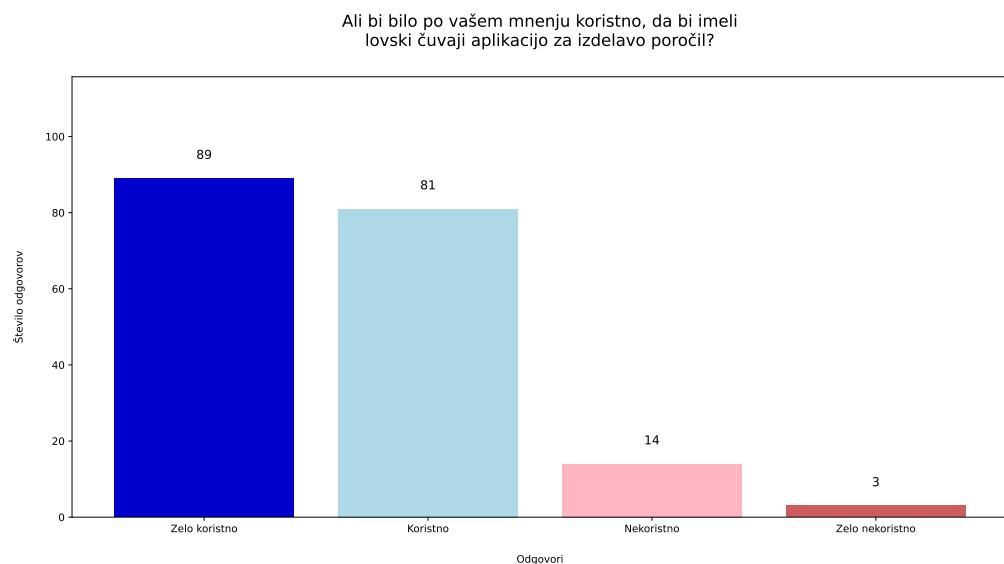
Najpogostejsi predlogi za dodatne podatke v informacijskem sistemu Lisjak se nanašajo na vpis in pregled podatkov o lovskih psih. Temu so sledili dostopnost informacij za vse člane, dodatek zemljevida lovišča z lovskimi objekti, evidenca lovcev, možnost prijave škode in registracija člena ob vstopu v lovišče. Omenjena je bila tudi splošna posodobitev Lisjaka in njegova povezava z LPN. Bilo je tudi veliko komentarjev anketirancev, ki so trdili, da nimajo pripombe.

5.2.4 Rezultati ostalih vprašanj

Ali bi bilo po vašem mnenju dobro, da bi lovci imeli možnost za izobraževanje na daljavo?

Odgovori na vprašanje za možnost izobraževanja lovcev na daljavo je bilo pozitivno. Spletna izobrazba kot dopolnilo ali alternativa za obstoječe vrsti izobrazbe lovcev bi bila sprejeta in bi definitivno nekaterim lovcem prišla prav, še posebej najverjetneje tistim, ki so fizično oddaljeni od lokacij, kjer poteka učenje.

Velika večina anketirancev je tudi trdila, da bi bila aplikacija za izdelavo poročil koristna (82%). Le manjšina meni, da ne bi bilo koristno, mogoče zaradi že dobro funkcioniranih obstoječih postopkov nekaterih LD ali pa zaradi skrbi, da bi novo narejena aplikacija postala nujna za vse lovce.

Najbolj zaželena funkcionalnost anketirancev pri mobilni aplikaciji za lovce je vnos osnovnih podatkov o uplenu (60%). Naslednje štiri pomembne funkcionalnosti so prikaz zasedenosti prež na zemljevidu, označitev zasedenosti in sprostitev zasedenosti preže ter vodenje dnevnika lovskega pripravnika. Med zaželenimi funkcionalnostmi so bile omenjene lokacija uplenitve, aktualni plan odstrela, prijava oddanih strelov possameznika, evidenca vstopa v lovišče, mapa s solnicami, krmiščami, prežami... Med ostale zaželene funkcionalnosti so bile napisane tudi pripombe, da aplikacija ni potrebna in da bo aplikacija obremenila starejše lovce oziroma, da je lov način, da se lovci odklopijo od digitalizacije.

Poglavlje 6

Zaključek

Za digitalizacijo lovstva obstaja veliko nerealiziranega potenciala. Obstojeca IT infrastruktura, vključno z LIS Lisjak, pokriva osnovne potrebe, obstajajo pa mnoge priložnosti za nadgradnjo in širšo integracijo z novonastalimi sistemi. Uvedba osnovne platforme za elektronsko pošto in ažuriranje kontaknih podatkov je ključnega pomena za izboljšanje komunikacije med različnimi lovskimi organizacijami. Priporočljiva je nadgradnja obstoječih sistemov, bolj kot ustvarjanje novih sistemov, saj so skoraj vsi lovci navajeni na obstoječi sistem ter imajo starejši člani lovskih velikokrat težave pri uporabi novih digitalnih orodij. Zaželena je tudi večja transparentnost delovanja lovskih organizacij, predvsem zaradi izobrazbe javnosti. Za dolgoročni uspeh digitalizacije lovstva bo potrebna pripravljenost vseh deležnikov na nove priložnosti in izzive, ki jih ponuja posodobitev lovstva za 21. stoletje. S pravilnim pristopom lahko digitalne tehnologije postanejo orodje za trajnostni razvoj, ki bo koristil lovcem in ohranjal slovensko lovsko tradicijo.

Literatura

- [1] Boris Leskovic: Igor Pičulin: Luka Ambrožič. "Lovske organizacije". V: *Divjad in lovstvo*. Ljubljana: Lovska zveza Slovenije, 2012, str. 63–71.
- [2] Gregor Bolčina. *Osebna zbirka Gregorja Bolčine*. N/A. 2024.
- [3] Dedi.si. *Starejše železnodobna pasna spona s prizorom lova z Molnika*. Accessed: 2024-08-27. 2024. URL: <http://www.dedi.si/dediscina/517-starejsezeleznodobna-pasna-spona-s-prizorom-lova-z-molnika>.
- [4] *Delni občni zbor LZS za volilni okoliš Koper in Občni zbor LZ Koper*. URL: <https://lz-koper.si/aktivnosti/delni-obcni-zbor-lzs/> (pridobljeno 29. 8. 2024).
- [5] *Državni računalniški oblak DRO*. URL: <https://nio.gov.si/nio/asset/drzavni+racunalniski+oblak+dro?lang=sl> (pridobljeno 27. 8. 2024).
- [6] *Fotolov pri LD Grosuplje*. URL: <https://www.ldgrosuplje.si/fotolov/> (pridobljeno 29. 8. 2024).
- [7] *Informacijski sistem KRPAN*. URL: <https://nio.gov.si/nio/asset/informacijski+sistem+krpan-888> (pridobljeno 27. 8. 2024).
- [8] *Lisjak - prijava*. URL: <https://lisjak.lovska-zveza.si/> (pridobljeno 29. 8. 2024).
- [9] ZRC SAZU. *Slovarji Inštituta za slovenski jezik Franja Ramovša ZRC SAZU*. URL: <https://fran.si> (pridobljeno 27. 8. 2024).

- [10] Romana Erhatič Širnik. "Enotni zakon o lovru - 1935". V: *Lov in lovci skozi čas*. Ljubljana: Lovska zveza Slovenije, 2004, str. 170–175.
- [11] Romana Erhatič Širnik. *Lov in lovci skozi čas*. Ljubljana: Lovska zveza Slovenije, 2004.
- [12] Romana Erhatič Širnik. "Lov kot privilegij". V: *Lov in lovci skozi čas*. Ljubljana: Lovska zveza Slovenije, 2004, str. 15–34.
- [13] Romana Erhatič Širnik. "Lov v Valvasorjevem času (druga polovica 17. stoletja): Uveljava zakupnega sistema". V: *Lov in lovci skozi čas*. Ljubljana: Lovska zveza Slovenije, 2004, str. 43–55.
- [14] Romana Erhatič Širnik. "Lov za preživetje: Različne kulture - različni načini in pomen lova". V: *Lov in lovci skozi čas*. Ljubljana: Lovska zveza Slovenije, 2004, str. 8–14.
- [15] Romana Erhatič Širnik. "Loveske družbe in društva (od druge polovice 19. stoletja naprej): Slovensko lovesko društvo (1909-1914)". V: *Lov in lovci skozi čas*. Ljubljana: Lovska zveza Slovenije, 2004, str. 65–85.
- [16] Romana Erhatič Širnik. "Loveske podzvezze, okrajne loveske zveze in Loveska zveza Ljudske republike Slovenije (1949-1954): Republiški zakon o lovru 1954: Republiška loveska zveza (1954-1959)". V: *Lov in lovci skozi čas*. Ljubljana: Lovska zveza Slovenije, 2004, str. 258–276.
- [17] Romana Erhatič Širnik. "Loveske razmere po sprejemu zakona (1935-1940)". V: *Lov in lovci skozi čas*. Ljubljana: Lovska zveza Slovenije, 2004, str. 176–178.
- [18] Romana Erhatič Širnik. "Lovstvo in loveska organizacija v drugi Jugoslaviji". V: *Lov in lovci skozi čas*. Ljubljana: Lovska zveza Slovenije, 2004, str. 202–218.
- [19] Romana Erhatič Širnik. "Lovstvo med drugo svetovno vojno". V: *Lov in lovci skozi čas*. Ljubljana: Lovska zveza Slovenije, 2004, str. 197–201.
- [20] Romana Erhatič Širnik. "Lovstvo v prvi Jugoslaviji". V: *Lov in lovci skozi čas*. Ljubljana: Lovska zveza Slovenije, 2004, str. 93–120.

- [21] Romana Erhatič Širnik. “Slovensko lovsko društvo”. V: *Lov in lovci skozi čas*. Ljubljana: Lovska zveza Slovenije, 2004, str. 129–149.
- [22] Romana Erhatič Širnik. “Zakon o lovju 1949: Lovski izpit: Oddajanje lovišč v upravljanje”. V: *Lov in lovci skozi čas*. Ljubljana: Lovska zveza Slovenije, 2004, str. 235–244.
- [23] *Splošen opis*. URL: <https://www.1ka.si/d/sl/o-1ka/splosen-opis> (pridobljeno 27. 8. 2024).
- [24] Marjan Toš. “Lovska organizacija v socialistični Jugoslaviji”. V: *Sto let v kraljestvu zlatoroga*. Ljubljana: Lovska zveza Slovenije, 2007, str. 63–77.
- [25] Marjan Toš. “Lovstvo v samostojni Sloveniji”. V: *Sto let v kraljestvu zlatoroga*. Ljubljana: Lovska zveza Slovenije, 2007, str. 83–104.